

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ NAZİRLƏR KABİNETİ

Q Ə R A R

“Tikinti obyektlərinin qazpaylayıcı şəbəkəyə qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləğinin hesablanmasına dair metodologiya”nın təsdiq edilməsi haqqında

“Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 23 dekabr tarixli 756-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” 1998-ci il 28 sentyabr tarixli 773 nömrəli, “Mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin kommunal xidmətlərə qoşulma proseslərinin daha da sadələşdirilməsi haqqında” 2018-ci il 25 dekabr tarixli 434 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 3 fevral tarixli 2020 nömrəli Fərmanının 2.2-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

“Tikinti obyektlərinin qazpaylayıcı şəbəkəyə qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləğinin hesablanmasına dair metodologiya” təsdiq edilsin (əlavə olunur).

Əli Əsədov
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Bakı şəhəri, 21 noyabr 2023-cü il

№ 423

Tikinti obyektlərinin qazpaylayıcı şəbəkəyə qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləğinin hesablanmasına dair

METODOLOGİYA

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu metodologiya “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (bundan sonra – Qanun) 13-cü maddəsinin 12-3-cü hissəsinə uyğun olaraq hazırlanmışdır və tikinti obyektlərinin qazpaylayıcı şəbəkəyə qoşulması xidmətinə görə ödəniş məbləğinin hesablanması qaydasını müəyyən edir.

1.2. Bu metodologiyada istifadə olunan əsas anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

1.2.1. **baza ili** – bu metodologiyada nəzərə alınan hesablama dövründən əvvəlki təqvim ili;

1.2.2. **hesablama dövrü** – qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləğinin hesablanmasının aparıldığı dövr;

1.2.3. **tarif dövrü** – bu metodologiyaya uyğun olaraq hesablanmış qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləğinin qüvvədə olduğu müddət;

1.2.4. **qaz paylayıcısı** – alqı-satqı müqaviləsi əsasında istehlakçılara qazpaylayıcı şəbəkə vasitəsilə qazın paylanması, satılmasını və bu fəaliyyətlərlə əlaqədar xidmətləri həyata keçirən Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin “Azəriqaz” İstehsalat Birliyi və Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qaz İstismar Xidməti;

1.2.5. **qazpaylayıcı şəbəkə** – qazın istehlakçılara paylanması üçün yaradılmış, təşkilati, texnoloji və texniki cəhətdən bir-biri ilə əlaqəli olan təsərrüfat (qoşulma nöqtəsində boru kəmərləri və xətləri, təhlükəsizlik və nəzarət-ölçü sistemləri, qaz avadanlığı) kompleksi;

1.2.6. **qaz qurğusu** – qazın yanacaq və müxtəlif növ məhsulların istehsalı üçün xammal kimi istehlakı prosesində istifadə olunan, dövlət standartlarının tələblərinə cavab verən və uyğunluq sertifikatı olan məişət və sənaye qaz qurğusu (qurğuları);

1.2.7. **məişət abonenti** – yaşayış evlərində və mənzillərdə, o cümlədən Azərbaycan Respublikası Mənzil Məcəlləsinin 91-ci maddəsində nəzərdə tutulan xüsusi təyinatlı yaşayış sahələrində məişət ehtiyacları üçün qazdan istifadə edən fiziki şəxs;

1.2.8. **məişət qaz qurğusu** – ümumi qaz sərfiyyatı saatda 10 kubmetrədək olan, məişət ehtiyacları üçün istifadə olunan, dövlət standartlarının tələblərinə cavab verən və uyğunluq sertifikatı olan qaz qurğusu (qurğuları);

1.2.9. **sənaye qaz qurğusu** – ümumi qaz sərfiyyatı saatda 10 kubmetrdən artıq olan və ya qeyri-məişət ehtiyacları üçün istifadə olunan, dövlət standartlarının tələblərinə cavab verən və uyğunluq sertifikatı olan qaz qurğusu (qurğuları);

1.2.10. **tikinti obyektləri** – tikinti fəaliyyəti prosesində yaradılan və ya yaradılmış bina və ya qurğular;

1.2.11. **qoşulma xidmətinə görə ödəniş** – tikinti obyektlərinin qazpaylayıcı şəbəkəyə qoşulmasına (fiziki və ya texnoloji) görə Azərbaycan Respublikası Tarif (qiymət) Şurasının (bundan sonra – Tarif (qiymət) Şurası) müəyyən etdiyi məbləğ;

1.2.12. **texnoloji qoşulma** – qaz paylayıcısı ilə bağlanmış qoşulma müqaviləsinə və verilmiş texniki şərtlərə uyğun olaraq, tikinti obyektindən qazpaylayıcı şəbəkənin qoşulma nöqtəsinədək qaz xətlərinin tikintisinə (çəkilməsinə) və ya əlavə qaz həcmi alınmasına dair layihənin hazırlanması və tikinti-quraşdırma işlərinin görülməsi, tikinti obyektlərinin qazpaylayıcı şəbəkəyə fiziki qoşulması və qoşulma aktının tərtib edilməsinə dair göstərilən xidmət;

1.2.13. **fiziki qoşulma** – sifarişçinin qaz qurğularına qazın verilməsi üçün çəkilmiş qaz xəttinin qaz paylayıcısının təyin etdiyi qoşulma nöqtəsinə birləşdirilməsi;

1.2.14. **mövcud qazpaylayıcı şəbəkə** – ərazi planlaşdırılması sənədləri təsdiq edilmiş ərazilərdə təzyiqi 0,3 MPa-dək olan, həmçinin tikinti obyektinin yerləşdiyi (yerləşəcəyi) torpaq sahəsinin sərhədindən (girişindən) qazpaylayıcı şəbəkəyə qoşulma nöqtəsinədək düz xətt üzrə 100 metr təşkil edən məsafədə yerləşən şəbəkə.

1.3. Tikinti obyektlərinin qazpaylayıcı şəbəkəyə qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləğinin hesablanması qaydası aşağıdakı prinsiplərə əsaslanır:

1.3.1. qoşulma xidmətinə görə çəkilən xərclərin Qanunun 13-cü maddəsi ilə müəyyən edilmiş qiymətlər (tariflər) vasitəsilə tam şəkildə ödənilməsi;

1.3.2. qoşulma xidmətinə görə çəkilən xərclərin fərqli qiymətlərin (tariflərin, ödənişlərin) hesablanması yolu ilə faktiki (mühasibat uçotu qaydalarına uyğun xərclərə aid edilən) dəyərindən artıq həcmdə nəzərə alınmasına yol verilməməsi;

1.3.3. qaz paylayıcısı üçün qoşulma xidmətinin rentabelliyyənin təmin olunması.

1.4. Bu metodologiyada istifadə olunan digər anlayışlar Azərbaycan Respublikasının digər normativ hüquqi aktları ilə müəyyən olunmuş mənalara ifadə edir.

2. Ərazi planlaşdırılması sənədləri təsdiq edilmiş ərazilərdə məişət qaz qurğuları quraşdırılan tikinti obyektlərinin mövcud qazpaylayıcı şəbəkəyə texnoloji qoşulması ilə bağlı qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləğinin hesablanması

2.1. Ərazi planlaşdırılması sənədləri təsdiq edilmiş ərazilərdə məişət qaz qurğuları quraşdırılan tikinti obyektlərinin mövcud qazpaylayıcı şəbəkəyə texnoloji qoşulması ilə bağlı qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləğinin hesablanması aşağıdakı düstura əsasən aparılır:

$$Q = (X / S) \times K \times R$$

burada:

- Q** - qoşulma xidmətinə görə ödənişin məbləği;
- X** - baza ilində qazpaylayıcı şəbəkəyə bu metodologiyanın 2.1-ci bəndinə uyğun qoşulmalarla bağlı qaz paylayıcısı tərəfindən çəkilən faktiki xərclərin (qaz saygacının dəyəri istisna olmaqla) ümumi məbləği;
- S** - baza ilində qazpaylayıcı şəbəkəyə bu metodologiyanın 2.1-ci bəndinə uyğun qoşulmaların sayı;
- K** - tarif dövrünə aid qiymət **korreksiya əmsali**;
- R** - qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləğinin tətbiq olunacağı tarif dövrünə aid Tarif (qiymət) Şurası tərəfindən müəyyən olunmuş **rentabellik norması** (tarif dövrünə aid rəsmi istehlak qiymətləri indeksinin proqnoz göstəricisi ilə məhdudlaşdırılır).

2.2. İlk hesablama dövründə bu metodologiyanın 2.1-ci bəndi ilə baza ilinə aid müəyyən edilmiş faktiki göstəricilər olmadığı halda qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləği həmin dövrə aid faktiki qiymətlər əsasında (qaz sayğacının dəyəri istisna olmaqla) mövcud qazpaylayıcı şəbəkə parametrləri nəzərə alınmaqla qaz paylayıcısı tərəfindən təqdim edilən məlumatlara uyğun olaraq müəyyən edilir.

2.3. Ərazi planlaşdırılması sənədləri təsdiq edilmiş ərazilərdə sənaye qaz qurğuları quraşdırılan tikinti obyektlərinin mövcud qazpaylayıcı şəbəkəyə qoşulması ilə bağlı qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləği bu metodologiyanın 3.1-ci bəndində nəzərdə tutulmuş qaydada hesablanır.

2.4. Bu metodologiyanın 2.1-ci bəndində nəzərdə tutulan korreksiya əmsali (K) hesablama dövrünə olan bazar (qiymət) konyunkturası və qaz paylayıcısının bu metodologiya ilə qarşılanmayan digər faktiki (proqnoz) xərclərinin səviyyəsindən asılı olaraq müəyyənləşdirilir.

2.5. Bu metodologiyanın 2.1-ci bəndinin tələblərinə cavab verən məişət abonentlərinə münasibətdə qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləğinin hesablanmasında rentabellik norması (R) nəzərə alınmır.

3. Ərazi planlaşdırılması sənədləri təsdiq edilməyən ərazilərdə tikinti obyektlərinin qazpaylayıcı şəbəkəyə fiziki qoşulması ilə bağlı qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləğinin hesablanması

3.1. Ərazi planlaşdırılması sənədləri təsdiq edilməyən ərazilərdə tikinti obyektlərinin qazpaylayıcı şəbəkəyə fiziki qoşulması ilə bağlı qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləğinin hesablanması aşağıdakı düstura əsasən aparılır:

$$Q = (iX / S) \times (1+i) \times K \times R$$

burada:

- Q** - qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləği;
- iX** - baza ilində bu metodologiyanın 3.1-ci bəndində nəzərdə tutulmuş fiziki qoşulma ilə əlaqədar qazpaylayıcı şəbəkənin gücləndirilməsi (genişləndirilməsi) məqsədilə həyata keçirilən kapital qoyuluşları üzrə mühasibat uçotu qaydalarına uyğun olaraq tanınan illik amortizasiya xərclərinin ümumi məbləği;

- S** - baza ilində bu metodologiyanın 3.1-ci bəndində nəzərdə tutulmuş fiziki qoşulmaların sayı;
- İ** - bu metodologiyanın 3.1-ci bəndində nəzərdə tutulmuş tikinti obyektinin qazpaylayıcı şəbəkəyə fiziki qoşulması ilə bağlı texnoloji təbii qaz itkisinin 1 (bir) qoşulmaya aid **itki əmsalı**;
- K** - tarif dövrünə aid qiymət **korreksiya əmsalı**;
- R** - qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləğinin tətbiq olunacağı tarif dövrünə aid Tarif (qiymət) Şurası tərəfindən müəyyən olunmuş **rentabellik norması** (tarif dövrünə aid rəsmi istehlak qiymətləri indeksinin proqnoz göstəricisi ilə məhdudlaşdırılır).

3.2. Bu metodologiyanın 3.1-ci bəndində nəzərdə tutulmuş tikinti obyektinin qazpaylayıcı şəbəkəyə fiziki qoşulması ilə bağlı texnoloji təbii qaz itkisinin 1 (bir) qoşulmaya aid itki əmsalı qaz paylayıcısının təqdim etdiyi faktiki məlumatlar əsasında Tarif (qiymət) Şurası tərəfindən, baza ilində bu metodologiyanın 3.1-ci bəndində nəzərdə tutulmuş tikinti obyektlərinin qazpaylayıcı şəbəkəyə fiziki qoşulması ilə bağlı itirilmiş təbii qazın ümumi dəyərini bu qoşulmalarla bağlı illik xərclərin (bu məqsədlə baza ilindəki kapital qoyuluşları üzrə illik amortizasiya xərcləri) ümumi məbləğinə olan nisbəti əsasında müəyyən edilir.

3.3. Bu metodologiyanın 3.1-ci bəndində nəzərdə tutulan korreksiya əmsalı (K) hesablama dövrünə olan bazar (qiymət) konyunkturası, eləcə də qaz paylayıcısının bu metodologiya ilə qarşılanmayan digər faktiki (proqnoz) xərclərinin səviyyəsindən asılı olaraq müəyyənləşdirilir.

4. Tikinti obyektlərinin qazpaylayıcı şəbəkəyə qoşulma xidmətinə görə ödənişin məbləğlərinin müəyyən olunması, təkliflərin təqdim edilməsi və növbəti hesablama dövründə yenidən baxılması

4.1. Tikinti obyektlərinin qazpaylayıcı şəbəkəyə qoşulma xidmətinə görə ödənişin məbləğləri Tarif (qiymət) Şurası tərəfindən hər tarif dövrü üzrə Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyindən, Azərbaycan Respublika-sının İqtisadiyyat Nazirliyindən və qaz paylayıcısından daxil olmuş təkliflər nəzərə alınmaqla hər 1 (bir) qoşulma xidmətinə görə ödəniş tarifi, rentabellik norması və

korreksiya indeksi əsasında bu metodologiyanın 2.1-ci və 3.1-ci bəndlərində qeyd olunan düsturlara əsasən müəyyən olunur.

4.2. Qaz paylayıcısı qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləğlərinin müəyyənləşdirilməsinə dair təkliflərini (o cümlədən hesablamalara dair məlumatları) Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinə, Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinə və Tarif (qiymət) Şurasına təqdim edir. Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi birlikdə daxil olmuş təklifləri təhlil edir və həmin məlumatlar əsasında aparılan hesablamaların nəticəsi üzrə təkliflərini 10 (on) iş günü müddətində Tarif (qiymət) Şurasına təqdim edirlər. Qaz paylayıcısı təqdim olunan məlumatların tamlığına və düzgünlüyünə bilavasitə məsuliyyət daşıyır.

4.3. Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi və qaz paylayıcısı tərəfindən təqdim olunan təkliflərin emalı və yekun hesablamaların aparılması, habelə qoşulma xidmətinə görə ödənişin məbləğlərinin müəyyən edilməsi barədə qərarın qəbul edilməsi həmin təkliflərin təqdim edildiyi son gündən (təkliflərdə uyğunsuzluq olduğu halda onların aradan qaldırıldığı gündən) 1 (bir) ay müddətində Tarif (qiymət) Şurası tərəfindən həyata keçirilir.

4.4. Qoşulma xidmətinə görə ödənişin məbləğlərinin müəyyən edilməsi barədə qərar Tarif (qiymət) Şurası tərəfindən qəbul edildiyi gündən 1 (bir) ay sonra qüvvəyə minir.

4.5. Qoşulma xidmətinə görə ödənişlər üzrə daxilolmalar qaz paylayıcısının qoşulma ilə bağlı çəkdiyi faktiki xərcləri (o cümlədən bu metodologiya ilə müəyyən edilmiş rentabellik normasına uyğun mənfəəti) qarşılamadığı hallarda aradakı fərq növbəti hesablama dövründə aparılan hesablamalar zamanı bu metodologiyanın 2.1-ci və 3.1-ci bəndlərində nəzərdə tutulan faktiki xərclərə əlavə olunur.

4.6. Qoşulma xidmətinə görə ödənişlər üzrə daxilolmalar qaz paylayıcısının qoşulma ilə bağlı çəkdiyi faktiki xərclərdən (o cümlədən bu metodologiya ilə müəyyən edilmiş rentabellik normasına uyğun mənfəətdən) artıq olduğu hallarda aradakı fərq növbəti hesablama dövründə aparılan hesablamalar zamanı bu metodologiyanın 2.1-ci və 3.1-ci bəndlərində nəzərdə tutulan faktiki xərclərdən çıxılır.